

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Vicelanråd

Harry Jansson

Föredragande

Kanslihandläggare

Marcus Åkerblom

Justerat

Omedelbart

Nr 47

Resolution antagen 14 juni 2022 vid

parlamentariska Östersjökonferens

(BSPC) i Stockholm

ÅLR 2023/905

236 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt tillstålla Ålands BSPC-delegation ett svar i enlighet med

bilaga 1, Rk1a23E28

Hänvisning

Ålands BSPC-delegation, Ålands lagting

Kontaktperson
Marcus Åkerblom

Ärende

Landskapsregeringens synpunkter på BSPC:s resolution från 2022 jämte vidtagna och planerade åtgärder

Med hänvisning till den årliga BSPC-resolution som antogs under Sveriges ordförandeskap vid den parlamentariska Östersjökonferensen den 14 juni 2022 i Stockholm har Ålands lagting den 27 januari 2023 vidarebefordrat resolutionen till Ålands landskapsregering för att få svar på vad landskapsregeringen avser göra, alternativt redan gjort.

Resolutionen innehåller 33 prioriterade uppmaningar/punkter till regeringarna i Östersjöområdet. Punkterna är fördelade under följande fyra huvudfrågeställningar:

1. samarbete inom olika områden i Östersjöregionen
2. demokrati, mänskliga rättigheter och yttrande frihet
3. begränsa klimatförändringarna, bevara den biologiska mångfalden, Östersjöns vattenmiljö och anpassning till kommande klimatförändringar
4. migrations-, demokrati-, jobb- och socialförsäkringsutmaningar med anledning av Rysslands invasionskrig mot Ukraina.

Ålands landskapsregering (nedan landskapsregeringen) kan även konstatera att flera uppmaningar/punkter tangerar varandra och svarar på resolutionen här nedan.

Punkt 9

Ålands landskapsregering deltar i ett nordiskt samarbete kring turism 2019-2023 där ett av fyra fokusområden är hållbar turism. Nordiska ministerrådet har hittills finansierat insatser om att mäta hållbarhetsavtrycket i besöksnäringen, utvecklingen av nya hållbara turismtjänster och erfarenhetsutbyte om hållbara turismstrategier.

Punkt 17

Det har anlät ett stort antal personer från kriget i Ukraina till Åland som har blivit beviljade tillfälligt skydd. Totalt utgör gruppen nästan 1 procent av Ålands befolkning. Ansvaret för integration är delat mellan Ålands landskapsregering, underlydande

myndigheter och de åländska kommunerna och uppgifterna regleras i lag. Under 2022 öppnades en flyktingförläggning på Åland. Förläggningen drivs av Röda Korset.

Under våren 2023 ämnar Ålands landskapsregering, Ålands polismyndighet och Mariehamns stad lämna in en projektansökan till AMIF (Asyl, migration och integrationsfonden). Projektets huvudfokus är att skapa beredskap för mottagandet av personer med tillfälligt skydd (tredjelandsmedborgare) samt bygga strukturer för att göra det åländska samhället mer delaktigt för inflyttade.

Åland har förbundit sig till Istanbulkonventionen om förebyggande och bekämpande av våld mot kvinnor och våld i hemmet. Ålands landskapsregering har år 2021 tillsatt en kommitté för implementeringen av konventionen med syfte att samordna och utvärdera åtgärderna. I kommittén sitter myndigheter som möter våldsutsatta personer. Kommittén har som uppdrag att utarbeta handlingsplaner, vidta åtgärder för kunskapshöjande insatser samt samverka för att möjliggöra heltäckande hantering av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, i enlighet med landskapsregeringens "Strategi för nolltolerans mot våld 2020–2030".

Antalet invalda kvinnor i Ålands lagting är lägre än genomsnittet i parlamenten inom EU, och betydligt lägre än antalet kvinnor i den finländska och den svenska riksdagen. För att öka kvinnors inflytande och främja demokratin tillsattes under 2022 en parlamentarisk kommitté med inriktning på ökad jämställdhet i lagtinget. Kommitténs arbete resulterade i ett slutbetänkande med förslag på åtgärder för lagtinget inför kommande val.

Landskapsregeringen har antagit en handlingsplan (2019–2025) för LGBTQ-personers lika villkor i det åländska samhället med åtgärder för att förbättra LGBTQ-personers situation gällande inflytande och delaktighet i samhället. Kompetenshöjande åtgärder har vidtagits och strategiskt arbete ska vidtas tillsammans för att förhindra diskriminerande strukturer.

Punkt 19

Det är viktigt att alla HELCOM-länder implementerar och genomför Baltic Sea Action Plan (BSAP) så snabbt som möjligt i syfte att uppnå en god status för Östersjön i slutet av detta årtionde. Regelbunden övervakning behövs för att följa processen.

Landskapsregeringen genomför så mycket som möjligt av BSAP:s rekommenderade åtgärder, främst genom det lagstadgade åtgärdsprogrammet och genom EU-finansierade projekt. Landskapsregeringen har en väl utvecklad övervakning av kustvatten, utom i de yttersta mer marina vattnen, på grund av logistiska skäl. Åland samarbetar i övrigt med övriga Finland och övriga Östersjöländer.

Punkt 20

Landskapsregeringen deltar i HELCOM-arbetet som fyller flera viktiga funktioner. Landskapsregeringen jobbar aktivt med bland annat havsbaserad vindkraft, sjöfart, akvakultur med fånggrödor och att gynna kolinbindning i naturen. Inom ett planerat EU-finansierat marint projektet kommer värdet av kolinbindande arter i havet att lyftas än mer, genom kunskapshöjande insatser.

Punkt 21

Väsentlig punkt för såväl Östersjön som för sjöar och vattendrag. Landskapsregeringen arbetar övergripande med att minska övergödningen och förbättra vattenkvaliteten, speciellt genom vattenåtgärdsprogram och inom olika EU-projekt. En viktig aspekt är vattentäktena som påverkas på samma vis.

Punkt 22-23 och 29

Landskapsregeringen har inlett arbetet med att möjliggöra etablering av storskalig havsbaserad vindkraft (projekt Sunnanvind) på delar av landskapet Ålands allmänna vattenområden. En viktig del i arbetet är processerna för planering och miljökonsekvensbedömning, där gränsöverskridande aspekter hanteras genom Esbo-konventionen.

Projekt Sunnanvinds mål är att möjliggöra etablering av storskalig havsvindkraftsproduktion i de havsområden norr om Åland som finns definierade som energiområden i Havsplan för Åland som antogs 03/2021. Projektet är ännu i planeringsfasen men ser en stor potential för gränsöverskridande klimatåtgärder.

Redan nu producerar den lokala vindkraften på årsbasis cirka 65 % av elkonsumention (320 GWh) på Åland. En fullt utbyggd vindkraftsparks produktion (20 TWh) är cirka 200 gånger så stor som det resterande (35 %) elbehovet på Åland. Detta betyder att havsvindkraftens produktion kommer att vara en exportprodukt för Åland och därmed en gränsöverskridande klimatåtgärd.

Projekt Sunnanvind kommer möjligen att använda en del av elproduktionen att genom power-2-x vidareförädlas till andra energibärande former, i första hand till vätgas, men eventuellt vidare till ammoniak eller andra e-bränsleformer. Den gränsöverskridande distribution kan därmed ske genom elkabel eller gaspipeline. De mest potentiella leveransområdena för el är Finland och Sverige men eventuellt också Estland, vätgasen kan också levereras till Centraleuropa och då i första hand till Tyskland.

Projektet har arbetat med internationella kontakter, med finska ministerier och svenska departement liksom även med stamnätsbolagen i båda länderna. Projektet har även haft ett nära samarbete med danska energistyrelsen som har en lång och gedigen erfarenhet

av havsbaserad vindkraft. Likaledes har projektet byggt upp ett brett kontaktnät med internationella branschaktörer.

Åländsk havsbaserad vindkraft innehar en stor potential för att märkbart kunna bidra till att de av EU uppställda hållbarhetsmålen kan uppnås. Etableringen av havsbaserad vindkraft kommer att föregås av en noggrann miljökonsekvensbedömning och likaledes kommer EU:s "do no significant harm" att efterföljas.

Vicelantråd

Harry Jansson

Kanslihandläggare

Marcus Åkerblom

Reference

Åland's BSPC delegation, the Parliament of Åland

Contact person

Marcus Åkerblom

Matter

Unofficial translation: The Government of Åland's comments regarding the BSPC resolution of 2022 and information of measures taken and actions planned

On 14 June 2022 at the annual Baltic Sea Parliamentary Conference (BSPC) during Sweden's presidency, the BSPC resolution was adopted. The purpose of the resolution is that governments around the Baltic Sea region pay attention to different areas described below. 27 January 2023 the Parliament of Åland forwarded the resolution to the Government of Åland for further actions.

The resolution contains 33 priority appeals/points sent to the governments in the Baltic Sea region. The points are assigned in the following four headings:

1. cooperation in various areas in the Baltic Sea region
2. democracy, human rights and freedom of expression
3. limiting climate change, preserving biological diversity, the Baltic Sea's water environment and adapting to future climate change
4. migration, democracy, job and social security challenges due to Russia's war of invasion against Ukraine.

The Government of Åland also notices that the appeals/points are similar to each other. In this letter the Government of Åland describes measures taken and actions planned for these objectives.

Point 9

The Government of Åland participates in a Nordic collaboration regarding tourism 2019-2023 where one of the four focus areas is sustainable tourism. The Nordic Council of Ministers has so far funded initiatives to measure the sustainability footprint of the tourism industry, the development of new sustainable tourism services and the exchange of experience on sustainable tourism strategies.

Point 17

A large number of people have arrived in Åland due to the war in Ukraine and have been granted temporary protection. In total, the group represents almost 1 percent of the population of Åland. The responsibility for integration is shared between the Government of Åland, subordinate authorities and the Åland municipalities, and the tasks are regulated by law. In 2022, a refugee centre was opened in Åland. The centre is run by the Red Cross organisation.

In the spring of 2023, the Government of Åland, the Åland Police Authority and the City of Mariehamn intend to submit a project application to the AMIF (Asylum, Migration and Integration Fund). The focus of the project is to create readiness for the reception of persons with temporary protection (third-country nationals) and to build structures to make the Åland society more inclusive for migrants.

Åland is committed to the Istanbul Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. The Government of Åland has in 2021 appointed a committee for the implementation of the Convention to coordinate and evaluate the measures. The committee includes authorities that meet people exposed to violence. The committee's task is to draw up action plans, take measures to raise awareness and cooperate to enable comprehensive management of men's violence against women and violence in close relationships, in accordance with the Government of Åland's "Strategy for zero tolerance of violence 2020-2030".

The number of women elected to the Åland Parliament is lower than the average in EU parliaments, and significantly lower than the number of women in the Finnish and Swedish parliaments. To increase women's influence and promote democracy, a parliamentary committee was set up in 2022 with a focus on increasing gender equality in the parliament. The committee's work resulted in a final report with proposals for measures to the parliament for the upcoming election.

The Government of Åland has adopted an action plan (2019-2025) for LGBTQ people's equal conditions in Åland society with measures to improve the situation of LGBTQ people regarding influence and participation in society. Training measures have been taken and strategic work will be undertaken together to prevent discriminatory structures.

Point 19

It is important that all HELCOM countries implement and enforce the Baltic Sea Action Plan (BSAP) as quickly as possible to achieve a good status for the Baltic Sea by the end of this decade. Regular monitoring is needed to follow the process. The Government of Åland implements as much as possible of BSAP's recommended measures, primarily through the statutory program of measures and through EU-funded projects. The Government of Åland has a well-developed surveillance of coastal waters, except in the

outermost more marine waters, due to logistical reasons. Otherwise Åland cooperates with the rest of Finland and other Baltic Sea countries.

Point 20

The Government of Åland participates in the HELCOM work, which fulfils several important functions. The Government of Åland works actively with e.g. offshore wind power, shipping, aquaculture with catch crops and favor carbon sequestration in nature. Within a planned EU-funded marine project, the value of carbon-fixing species in the sea will be raised even more, through knowledge-raising efforts.

Point 21

The Government of Åland works comprehensively to reduce eutrophication and improve water quality, especially through water action programs and within various EU projects. An important aspect is the water sources, which are affected in the same way.

Point 22-23 and 29

The Government of Åland has initiated a startup process to establish large-scale offshore wind power production (project Sunnavind) in parts of the public water areas of Åland. An important part in the beginning stage are the processes for planning and environmental impact assessment, where cross-border aspects are handled through the Espoo Convention.

Project Sunnavind's goal is to enable the establishment of large-scale offshore wind power production in the sea areas north of Åland that are defined as energy areas in the Maritim Spatial Plan for Åland which was adopted in March 2021. The project is still in the planning phase but sees a great potential for cross-border climate action.

Local wind power already produces on an annual basis approximately 65% of the electricity consumption (~320 GWh) in Åland. The output of a fully developed wind farm (~20 TWh) is approximately 200 times as large as the remaining (35%) electricity demand in Åland. This means that offshore wind power production will be an export product for Åland and thus a cross-border climate action.

Project Sunnavind will possibly use part of the electricity production to be further refined through power-2-x into other forms of energy carrier, primarily into hydrogen, but possibly further into ammonia or other forms of e-fuel. The cross-border distribution can thus take place through electric cable or gas pipeline. The most potential delivery areas for electricity are Finland and Sweden but possibly also Estonia. The hydrogen can also be delivered to Central Europe and primarily to Germany.

The project has collaborated with international contacts, with Finnish ministries and Swedish ministries as well as with the national grid companies in both countries. The

project also had a close cooperation with the Danish Energy Agency, which has a long and solid experience of offshore wind power. Similarly, the project has built up a wide network of contacts with international industry actors.

Åland's offshore wind power has a great potential to significantly contribute to the achievement of the sustainability goals set by the EU. The establishment of offshore wind power will be preceded by a thorough environmental impact assessment and likewise the EU's "do no significant harm" will be followed.

Deputy Head of
The Åland Government

Harry Jansson

Administrator

Marcus Åkerblom